

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Współczesne zagrożenia cywilizacyjne
2. Kod przedmiotu:	14.9
3. Okres ważności karty:	ważna od roku akademickiego: 2016/2017
4. Forma kształcenia:	studia pierwszego stopnia
5. Forma studiów:	studia stacjonarne i niestacjonarne
6. Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Państwa
7. Profil studiów:	ogólnoakademicki
8. Specjalność:	Bezpieczeństwo polityczno-militarne
9. Semestr:	V
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Studiów Społecznych
11. Prowadzący przedmiot:	Mgr Aleksandra Zając
12. Grupa przedmiotów:	Specjalnościowe
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy
14. Język prowadzenia zajęć:	Polski
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:	<p>Wiedza o państwie i prawie Wymagana podstawowa wiedza z zakresu nauki o społeczeństwie oraz prawoznawstwa Konieczne podstawy wiedzy o państwie i prawie, znajomość systemu politycznego i prawnego RP. Zdolność do zdefiniowania pojęcia państwo, administracja publiczna, instytucje bezpieczeństwa publicznego, administracja rządowa oraz samorządowa. Pożądana wiedza w zakresie międzynarodowych stosunków politycznych i gospodarczych, podstawowa terminologia prawnicza</p>
16. Cel przedmiotu:	<p>Wiedza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznanie wzajemnych zależności środowiska i społeczeństw ludzkich - poznanie podstawowych aktualnych zagrożeń cywilizacyjnych i kulturowych współczesności, dotyczących ludzkości i życia oraz zdrowia ludzi a także funkcjonowania społeczeństw - poznanie różnych form i przejawów zagrożeń, ich genezy i skutków w otoczeniu przyrodniczym, społecznym i zawodowym - poznanie praktycznych sposobów przezwycięzania niektórych zagrożeń cywilizacyjnych - poznanie teoretycznej i praktycznej strony problematyki współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych, jako wytworów działalności człowieka - poznanie koncepcji rozwoju zrównoważonego na tle globalnych zagrożeń i innych opcji rozwoju społeczeństwa - zrozumienie od strony teoretycznej i praktycznej problematyki współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych, jako wytworów działalności człowieka - zrozumienie idei zrównoważonego rozwoju, poprzez poznanie różnych form i przejawów zagrożeń, ich genezy i skutków w otoczeniu przyrodniczym, społecznym i zawodowym - poznanie problematyki ochrony przed zagrożeniami cywilizacyjnymi - zrozumienie, iż zagrożenia cywilizacyjne i ochrona przed nimi, a także wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju stanowią powinność ludności i instytucji państwowych

- poznanie istniejących algorytmów i zasad postępowania w zakresie projektowania nowych technologii jak też unowocześniania istniejących z zastosowaniem, jako parametru kierunkowego, zasady zrównoważonego rozwoju

Umiejętności:

- nabycie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych, analizy ich przyczyn, przebiegu i następstw zagrożeń cywilizacyjnych

- umiejętność poszukiwania istniejących rozwiązań prawno-organizacyjnych oraz rozwiązywania problemów zagrożeń zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju

- rozróżnianie społecznych i ekonomicznych aspektów ochrony środowiska naturalnego przed zagrożeniami antropogenicznymi

- nabycie umiejętności oceniania funkcjonowania dotychczasowych rozwiązań ludzkich technologii w aspekcie zrównoważonego rozwoju

- nabycie umiejętności oceniania skutków procesów technologicznych a także społecznych i ekonomicznych w aspekcie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju

- nabycie umiejętności analizy materiału źródłowego z zakresu zagrożeń cywilizacyjnych i formułowania na tej podstawie samodzielnych wniosków

- nabycie umiejętności posługiwania się podstawowym zestawem pojęć dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych

- nabycie umiejętności samodzielnego i logicznego wyciągania wniosków i formułowania sądów dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych na podstawie analizy materiału badawczego

- nabycie umiejętności tworzenia typowych prac pisemnych dotyczących zagadnień z zakresu zagrożeń cywilizacyjnych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł

- nabycie umiejętności przygotowania wystąpień publicznych, dotyczących zagadnień z zakresu zagrożeń cywilizacyjnych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł

Kompetencje społeczne:

- chęć poszukiwania istniejących rozwiązań prawno-organizacyjnych oraz rozwiązywania problemów zagrożeń cywilizacyjnych zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju

- ukształtowanie przekonań, że zagrożenia cywilizacyjne i ochrona przed nimi, a także wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju jest powinnością obywateli i instytucji państwowych

- chęć posługiwania się argumentami na rzecz zasady zrównoważonego rozwoju

- zrozumienie potrzeby uczenia się i aktualizowania wiedzy dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych przez całe życie

- wypracowanie zdolności samodzielnego uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności z zakresu zagrożeń cywilizacyjnych

- wypracowanie zdolności do inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób

- otwarcie na nowe pomysły i skłonność do nauki oraz interakcji z innymi uczestnikami procesu uczenia się

- nabycie umiejętności logicznej argumentacji, uzasadniającej dokonywanie w przeszłości wyborów celów kształtowania regulacji prawnych z zakresu zagrożeń cywilizacyjnych

- nabycie umiejętności logicznego, spójnego i jednoznacznego formułowania poglądów i stanowisk w ramach analizy procesów prawnych z zakresu zagrożeń cywilizacyjnych

- nabycie umiejętności aktywnego uczestniczenia w przygotowaniu projektów badawczych, uwzględniając aspekty społeczne i prawne z zakresu zagrożeń cywilizacyjnych

17. Efekty kształcenia:

Opis efektu kształcenia	Metoda realizacji efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla specjalności/kierunku studiów
Znajomość wzajemnych zależności środowiska i społeczeństw ludzkich	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	W02
Znajomość podstawowych aktualnych zagrożeń cywilizacyjnych i kulturowych współczesności, dotyczących ludzkości i życia oraz zdrowia ludzi a także funkcjonowania społeczeństw	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	W05
Znajomość zagrożeń zasobów przyrody i różnorodności biologicznej, ich różnych form i przejawów	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	W08
Znajomość różnych form i przejawów zagrożeń, ich genezy i skutków w otoczeniu przyrodniczym, społecznym i zawodowym	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	W22

		otwartych, test			
Znajomość zagrożeń cywilizacyjnych i przemysłowych w relacjach człowieka i środowiska oraz istniejących algorytmów i zasad postępowania w zakresie projektowania nowych technologii, jak też unowocześniania istniejących, z zastosowaniem, jako parametru kierunkowego, zasady zrównoważonego rozwoju	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	W13	
Znajomość praktycznych sposobów przeciwdziałania niektórym zagrożeniom cywilizacyjnym	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	W26	
Znajomość teoretycznej i praktycznej strony problematyki współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych, jako wytworów działalności człowieka	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	W25	
Znajomość koncepcji i idei rozwoju zrównoważonego na tle globalnych zagrożeń i innych opcji rozwoju społeczeństwa, zwłaszcza poprzez poznanie różnych form i przejawów zagrożeń, ich genezy i skutków w otoczeniu przyrodniczym, społecznym i zawodowym	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	W38	
Rozumienie problematyki współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych od strony teoretycznej i praktycznej, jako wytworów działalności człowieka	Aktywność na zajęciach, praca	Aktywność na zajęciach, praca pisemna,	Wykład, ćwiczenia	W34	

		pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test		
Rozumienie od strony teoretycznej i praktycznej problematyki współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych, jako wytworów działalności człowieka	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	W33	
Rozumienie idei zrównoważonego rozwoju, poprzez poznanie różnych form i przejawów zagrożeń, ich genezy i skutków w otoczeniu przyrodniczym, społecznym i zawodowym	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	W37	
Znajomość istniejących algorytmów i zasad postępowania w zakresie projektowania nowych technologii jak też unowocześniania istniejących z zastosowaniem, jako parametru kierunkowego, zasady zrównoważonego rozwoju	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	W43	
Znajomość czynników rozwoju człowieka i cywilizacji ludzkiej oraz zmienności czynników hominizacji w procesie ewolucji człowieka	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań	Wykład, ćwiczenia	W16	

		pytań otwartych, test	otwartych, test		
Znajomość zasad i systemu ochrony przyrody w Polsce oraz w konwencjach i traktatach międzynarodowych	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	W20	
Umiejętność posługiwania się podstawowym zestawem pojęć dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	U24	
Umiejętność rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych, analizy ich przyczyn, przebiegu i następstw zagrożeń cywilizacyjnych	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	U02	
Umiejętność poszukiwania istniejących rozwiązań prawno-organizacyjnych zachowania środowiska oraz rozwiązywania problemów tych zagrożeń, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	U05	
Umiejętność oceniania funkcjonowania dotychczasowych rozwiązań ludzkich technologii w	Aktywność na zajęciach,	Aktywność na zajęciach,	Wykład, ćwiczenia	U08	

aspekcie zrównoważonego rozwoju	praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test		
Umiejętność analizy materiału źródłowego z zakresu zagrożeń cywilizacyjnych i formułowania na tej podstawie samodzielnych wniosków	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	U09
Umiejętność rozpoznawania podstawowych zagrożeń cywilizacyjnych i analizy ich przyczyn, a także ich przebiegu i następstw	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	U12
Umiejętność analizy materiału źródłowego z zakresu zagrożeń cywilizacyjnych i formułowania na tej podstawie samodzielnych, logicznych wniosków, a także formułowania sądów dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych na podstawie analizy materiału badawczego	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	U25
Umiejętność samodzielnego i logicznego wyciągania wniosków i formułowania sądów dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych na podstawie analizy materiału badawczego	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach,	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z	Wykład, ćwiczenia	U32

		kolokwium z pytań otwartych, test	pytań otwartych, test		
Umiejętność tworzenia typowych prac pisemnych dotyczących zagadnień dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	U31	
Umiejętność przygotowania wystąpień publicznych, dotyczących zagadnień dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	U33	
Poszukiwanie istniejących rozwiązań prawno-organizacyjnych oraz rozwiązywania problemów zagrożeń cywilizacyjnych zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	K02	
Przekonanie, że zagrożenia cywilizacyjne i ochrona przed nimi, a także wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju jest powinnością obywateli i instytucji państwowych	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	K14	
Posługiwanie się argumentami na rzecz zasady	Aktywność na	Aktywność na	Wykład, ćwiczenia	K21	

zrównoważonego rozwoju	zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test		
Rozumienie potrzeby uczenia się i aktualizowania wiedzy dotyczącej zagrożeń cywilizacyjnych przez całe życie, weryfikowania stanu swej wiedzy, samodzielnego uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności z tego zakresu	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	K25
Zdolność logicznej argumentacji, uzasadniającej dokonywanie w przeszłości wyborów celów kształtowania regulacji prawnych z zakresu zagrożeń cywilizacyjnych	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	K09
Zdolność do logicznego, spójnego i jednoznacznego formułowania poglądów i stanowisk w ramach analizy procesów prawnych z zakresu zagrożeń cywilizacyjnych	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	Wykład, ćwiczenia	K26
Zdolność i chęć aktywnego uczestniczenia w przygotowaniu projektów badawczych, uwzględniając aspekty prawne i społeczne z zakresu zagrożeń cywilizacyjnych	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na	Aktywność na zajęciach, praca pisemna, prezentacja na zajęciach,	Wykład, ćwiczenia	K10

		zajęciach, kolokwium z pytań otwartych, test	kolokwium z pytań otwartych, test		
18. Formy i wymiar zajęć:		Wykład 15 h, ćwiczenia 15 h			
19. Treści kształcenia:					
Wykłady każdy blok przeznaczony na 1 godzinę wykładów					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagrożenia i bezpieczeństwo – propozycja ich ujęcia: układ zagrożenia – bezpieczeństwo. Definicje zagrożeń i ogólna klasyfikacja zagrożeń. (1w) 2. Identyfikacja zagrożeń kryzysowych. Specyfika i katalog cech diagnostycznych zagrożeń naturalnych, technicznych, społecznych, ekologicznych. (1w) 3. Zagrożenia naturalne: kosmiczne, klimatyczne, tektoniczne, biologiczne. (1w) 4. Zagrożenia techniczne, w tym przemysłowe: skażenia chemiczne, klęski krajobrazowe, katastrofy budowlane, katastrofy komunikacyjne. (1w) 5. Zagrożenia społeczne: choroby cywilizacyjne - nowotwory, choroby układu trawienia, otyłość, choroby krążenia, AIDS. (1w) 6. Patologie społeczne: narkomania, alkoholizm, nikotynizm, lekomania. (1w) 7. Przeszłość zorganizowana i pospolita – terroryzm wewnętrzny, przestępczość kryminalna i gospodarcza, korupcja, dewiacje, rozboje i agresja w środowisku zamieszkania, handel ludźmi. (1w) 8. Zagrożenia bezpieczeństwa danych i systemów teleinformatycznych. (1w) 9. Zagrożenia demograficzne – niekontrolowany przyrost ludności i struktura i tendencja przyrostu demograficznego. Migracje globalne jako źródło zagrożeń cywilizacyjnych. (1w) 10. Zagrożenia ekologiczne lokalne, regionalne, globalne i ich przyczyny, przebieg, następstwa, prognozy zmian. Zagrożenia biosfery: degradacja atmosfery - efekt cieplarniany, kwaśne deszcze, zanik warstwy ozonowej, (1w) 11. Zagrożenia geograficzne, zwłaszcza surowcowe. Zagrożenia technologiczne, zwłaszcza przestarzałe technologie. (1w) 12. Zanieczyszczenie pedosfery – degradacja gleb; zanieczyszczenie hydrosfery - degradacja mórz i oceanów oraz rzek (1w) 13. Zagrożenia ekonomiczne. Aktualne systemy ekonomiczne i dysproporcje rozwojowe. (1w) 14. Globalne konflikty i zagrożenia zbrojne: konflikty zbrojne, wojny technologiczne, informacyjne i asymetryczne, terroryzm międzynarodowy. (1w) 15. Idea zrównoważonego rozwoju: ekologiczne warunki korzystania z zasobów Ziemi. Zrównoważony rozwój w teorii ekonomii. Różnorodne interpretacje zrównoważonego rozwoju w ekonomii sektora publicznego, w ekonomii środowiska i ekonomii ekologicznej (1w) 					
Ćwiczenia: każdy blok, za wyjątkiem pierwszego, przeznaczony na 2 godziny ćwiczeń					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Globalne przyczyny ogólnych zagrożeń cywilizacyjnych: przyrost demograficzny, rozwój techniki, powszechna urbanizacja, zbrojenia i wojny, stosunki społeczno-ekonomiczne i modele stylu życia. (1c) 2. Skutki zagrożeń globalnych - zmiany klimatu, pustynnienie i ubytki lasów, zanik bioróżnorodności, zanieczyszczenie wód, atmosfery i pedosfery. Problemy ekologiczne (2c) 3. Kryzys cywilizacyjny a katastrofy ekologiczne i klęski żywiołowe. Główne przyczyny i motywy niszczenia 					

przyrody. (2c) 4. Choroby cywilizacyjne ,ich dynamika i skutki. (2c) 5. Podstawowe problemy zachowania bezpieczeństwa we współczesnym świecie wielokulturowym i wielobiegunowym. Współczesny terroryzm polityczny i religijny. Globalizacja i „zderzenie cywilizacji”. (2c) 6. Spory i konflikty religijno - etniczne współczesnego świata(2c) 7. Niezrównoważony rozwój cywilizacyjny i globalizacja – wybrane problemy. (2c) 8. Problemy demograficzne społeczeństw rozwiniętych krajów kapitalistycznych(2c)			
20. Egzamin:		Nie	
21. Literatura podstawowa:			
W. Baturó (red.), Katastrofy i zagrożenia we współczesnym świecie, Warszawa 2008 J. A. Corvera, Zagrożenia cywilizacji XX wieku, Warszawa 2002; J. E. Newson, Katastrofy, Warszawa 2003. J. Stiglitz, Wizja sprawiedliwej globalizacji, Warszawa 2007. M. Żuber (red.), Katastrofy naturalne i cywilizacyjne: zagrożenia cywilizacyjne początku XXI wieku, Wrocław 2007			
22. Literatura uzupełniająca:			
R. Borkowski, Cywilizacja-Technika-Ekologia (wybrane problemy rozwoju cywilizacyjnego u progu XXI wieku), Kraków 2001. R. Borkowski, Terroryzm ponowoczesny, Toruń 2006 S. Bukowski (red.), Globalizacja i integracja regionalna a wzrost gospodarczy, Warszawa 2010 K. Ficoń, Inżynieria zarządzania kryzysowego. Podejście systemowe, Warszawa 2007; F. Fukuyama, Koniec historii, Poznań 2000.			
23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:			
Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta	
1	Wykład	15	
2	Ćwiczenia	15	
3	Praca własna	30	
	Suma godzin	60	
24. Suma wszystkich godzin:		60	25. Liczba punktów ECTS: 2
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:		1	27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta: 1
Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań	
01	bdb	Student rozumie, zna (na poziomie co najmniej 90%) i bardzo dobrze objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia przedmiotu.	
	db	Student rozumie, zna (na poziomie co najmniej 60%) i dobrze objaśnia podstawowe pojęcia, procesy i zagadnienia przedmiotu.	
	dst	Student rozumie, zna (na poziomie co najmniej 30%) i w stopniu dostatecznym objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia przedmiotu.	
	ndst	Student nie rozumie i nie potrafi wyjaśnić podstawowych pojęć i zagadnień przedmiotu.	
02	bdb	Posiada umiejętności na poziomie ponadprzeciętnym.	
	db	Posiada umiejętności na poziomie przeciętnym.	
	dst	Posiada podstawowe umiejętności.	
	ndst	Nie posiada umiejętności w stopniu podstawowym.	
03	bdb	Posiada kompetencje społeczne na poziomie ponadprzeciętnym.	

	db	Posiada kompetencje społeczne na poziomie przeciętnym.
	dst	Posiada podstawowe kompetencje społeczne.
	ndst	Nie posiada kompetencji społecznych w stopniu podstawowym.
04	o.	
	no.	
28. Uwagi:		

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego)

.....
(data i podpis)